

הארגון העולמי של בתי הכנסת
והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox
Communities and Synagogues

בס"ד

איחוד בתי הכנסת
והקהילות בישראל
Union of Synagogues and
Communities in Israel

"וְהָיָה בְּיָמֵי זֶדְדִּים בְּזֶדְדֵינוּ, וּבְיָמֵי שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ"
(ישעיהו פרק סו פסוק כג)

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל
מבוסס על לוח דינים ומנהגים בעריכת פרופ' יהודה איזנברג –
הוצאת "היכל שלמה" ו"הארגון העולמי של בתי הכנסת"

אדר תשי"פ

25 בפברואר 2020 - 25 במרץ 2020

המולד: ליל שני (24.2.2020), בשעה 21:30 ו-10 חלקים.
קידוש לבנה: מליל שישי, ג' באדר (27.2.2020) עד ליל שני י"ג באדר (8.3.2020), כל הלילה
זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל שני, ו' באדר (1.3.2020) שעה 21:30

א' ראש חודש אדר, יום שלישי, ל' שבט (25.2.2020). תפילת ראש חודש.
ב' ראש חודש אדר, יום רביעי, א' אדר (26.2.2020). תפילת ראש חודש. משנכנס אדר מרבין בשמחה.

זמני הדלקת נרות ביום שישי ג' באדר (28.2.2020)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:34	מדריד	19:33	מלבורן	17:25	ניו יורק	18:12	ירושלים	17:00	ירושלים
18:55	מרבייה	18:15	יוהנסבורג	17:19	לוס אנג'לס	18:14	תל אביב	17:16	תל אביב
17:36	טורונטו	19:03	בואנוס איירס	18:02	פריס	18:14	באר שבע	17:18	באר שבע
16:41	ורשה	17:33	מוסקבה	17:09	לונדון	18:13	חיפה	17:08	חיפה
		17:28	רומא	17:46	אמסטרדם	18:13	אילת	17:08	אילת

שבת פרשת תרומה, ד' באדר (29.2.2020) – שבת הפסקה (הפסקה בארבע הפרשיות)
מפטירים בבניא (מלכים א ה, כו): "וה' נתן חכמה לשלמה" עד (סוף פסוק יג בפרק ו): "עמי ישראל".
במנחה קוראים לשלושה בפרשת תפוצה.

יום שלישי, ז' אדר (3.3.2020). יום הסתלקותו של משה רבנו ע"ה.

אנשי "חברה קדישא" נוהגים להתענות כבתענית ציבור ולעשות סעודה אחרי התענית. הם אומרים סליחות בשחרית, וקוראים בשחרית ובמנחה "ויחל".
הרבנות הצבאית הראשית קבעה יום זה כיום התייחדות עם חללי צה"ל שנפלו במערכות ישראל ומקום קבורתם לא נודע. ביום זה מקיימים אזכרה והתייחדות עם זכרם של החללים שלא זכו לבוא לקבר ישראל

זמני הדלקת נרות ביום שישי י"ג באדר (6.3.2020)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:42	מדריד	19:23	מלבורן	17:33	ניו יורק	18:17	ירושלים	17:05	ירושלים
19:01	מרבייה	18:08	יוהנסבורג	17:25	לוס אנג'לס	18:19	תל אביב	17:21	תל אביב
17:45	טורונטו	18:53	בואנוס איירס	18:13	פריס	18:19	באר שבע	17:23	באר שבע
16:54	ורשה	17:47	מוסקבה	17:21	לונדון	18:18	חיפה	17:14	חיפה
		17:36	רומא	17:59	אמסטרדם	18:18	אילת	17:14	אילת

שבת פרשת תצוה, י"א באדר – פרשת זכור (7.3.2020)

מוציאים שני ספרי תורה. באחד קוראים לשבעה בפרשת השבוע. חצי קדיש. בספר השני קוראים למפטיר בסוף פרשת כי-תצא: "זכור". קריאה זו היא חובה מן התורה לגברים, ויש אומרים שגם לנשים. הקורא יכוון להוציא את הקהל, והשומעים יכוונו לצאת. נשים שלא יכלו להגיע לקריאת זכור בבוקר, יגיעו למנחה, יוציאו ספר תורה, ויקראו להן פרשת זכור ללא ברכה. מי שלא יכול לשמוע קריאה של פרשת "זכור" בשבת, יכוין לצאת ידי חובתו בקריאה של פורים. [יש נוהגים לקרוא הפסוק האחרון פעמיים: פעם זכר בצירי"י ופעם זכר בסגו"ל (מ"ב תרפ"ה, י"ח), ויש האומרים שאין ספק בקריאה ואין צורך לחזור].
מפטירים בשמואל א טו, ב: "כה אמר ה' פקדתי" עד טו, לד "גבעת שאול". אין קטן עולה למפטיר. אין אומרים אב הרחמים.
במנחה קוראים לשלושה בפרשת כי-תשא.

יום שני, י"ג אדר (9.3.2020), תענית אסתר.

תחילת הצום בעלות השחר 4.27. תענית ציבור: ענו בשמונה עשרה, סליחות, "אבינו מלכנו". "ויחל" בשחרית ובמנחה. מנחה. אין אומרים "אבינו מלכנו". נוהגים לקיים זכר למחצית השקל שהיו שוקלים בזמן הבית, ונותנים 3 מטבעות כסף החוקיות באותה מדינה ונקראות "מחצית". (ומאחר שאין כל אחד יכול לתת 3 מטבעות כסף, הנהיגו בבתי הכנסת לשים 3 מטבעות בקערת צדקה, התורם

קונה אותם בכסף ששם בקערה, ואחר כך תורם את המטבעות האלה לצדקה). סוף הצום 18:05. מי שהתענית קשה עליו, יכול לטעום לפני הקריאת המגילה מזונות כביצה בלבד, ולשתות כדי צרכו.

יום שלישי, י"ד אדר (10.3.2020), פורים דפרזים

הישובים החדשים בארץ דינם כערי הפרזים, ונהגים פורים ביום י"ד; אלא שאין אומרים בט"ו תחנון ולמנצח. כל השכונות המחוברות לירושלים החדשה, והן סמוכות ונראות לה, נוהגות כירושלים, וחוגגות את הפורים ביום ט"ו. המרוחקות ביותר נוהגות כפרזים, ביום י"ד. בעבר נהגו העיירות הישנות בא"י כגון: יפו, צפת, עכו, טבריה, לוד - שהן ספק מוקפות חומה מימות יהושע בן נון, לקרוא את המגילה בברכה ביום י"ד, שהוא זמן קריאה לכל, ובט"ו בלי ברכה. בשני הימים נהגו משלוח מנות ומתנות לאביונים וסעודה ו"על הנסים" וקריאת התורה. מנהג זה התבטל, ועכשיו הם עושים פורים ככל הפרזים.

בן ירושלים הנמצא בי"ד בעיר פרזים, ובדעתו לחזור לירושלים בט"ו, או הנמצא בי"ד בספינה או במדבר - ישאל שאלת חכם. **ערבית.** בשמונה עשרה אומר "על הנסים" (שכח ונזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה' אינו חוזר). אחרי שמונה עשרה קדיש תקבל. קריאת המגילה. הקורא פושט את המגילה כאיגרת (השומעים אינם צריכים) ומברך: "על מקרא מגילה", "שעשה נסים", "שהחיינו". אין להפסיק אפילו בכדי לענות "ברוך הוא וברוך שמו". הקורא יכול להוציא את השומעים בברכות ובקריאה והשומעים יכונו לצאת. פרק ח פסוק יא, נוהגים לקרוא שתי פעמים, פעם אחת "להשמיד להרוג" ובפעם שניה "להשמיד ולהרוג", וכן בפרק ט' פסוק ב', פעם אחת "ואיש לא עמד בפניהם" ובפעם שניה "ואיש לא עמד לפניהם". "עשרת בני המן" קורא בנשימה אחת. לאחר הקריאה גולל המגילה ומברך "הרב את ריבנו". הקורא ביחיד אינו מברך "הרב את ריבנו". הקהל אומר: "אשר הניא" ו"שושנת יעקב", "ואתה קדוש". קדיש שלם בלי תתקבל. עלינו. קדיש יתום. ברכו. אָבֵל תוך שבעה, אם אין באפשרותו לקיים מנין בביתו, רשאי ללכת לבית הכנסת לקריאת המגילה ערבית ושחרית. נשים חייבות בקריאת המגילה, וראוי שתשמענה את הקריאה ברוב עם בבית הכנסת. אישה יכולה להוציא את חברתה בקריאה. מי ששמע מגילה, והוא קורא למי שלא שמע - דינו זה: אם קורא לנשים - תברך אחת הנשים את שלוש הברכות, ובברכה הראשונה תברך "לשמוע מגילה" (רמ"א תרפט, ומ"ב). אם קורא לגברים - מברך הקורא או אחד השומעים את הברכה הרגילה: "על מקרא מגילה", שעשה ניסים ושהחיינו. אם אין מי שידע לקרוא בטעמים, יכול הקורא לקרוא בלי ניגון הטעמים, ויעמיד לידו אדם שיעקוב אחרי הקריאה מספר מודפס, ויתקן את השגיאות.

בברכת המזון אומר "על הנסים", ואם שכח אינו חוזר, אבל קודם "הרחמן הוא יזכנו" (או אחר "אל יחסרנו" - לדעת האדר"ת) יאמר: "הרחמן הוא יעשה לנו נסים וכו' בימי מרדכי ואסתר". ראוי להרבות קצת בסעודה גם בלילה. **שחרית:** "על הנסים". אחרי חזרת הש"ץ חצי קדיש. קוראים לשלושה בפרשת בשלח: ויבא עמלק, חצי קדיש, "היללו". מכניסים ס"ת לארון, (אין חולצים את התפילין לפני קריאת המגילה). קוראים את המגילה. יש לזכור כי עיקר קריאת המגילה היא ביום, ואין יוצאים ידי חובת הקריאה בקריאת הלילה. מברך 3 ברכות כמו בערב. בברכת "שהחיינו" יש לכוון גם על משלוח מנות וסעודת פורים. לאחר קריאת המגילה וגלילתה מברך הקורא: "הרב את ריבנו". הקהל אומר רק "שושנת יעקב". אשרי (ולא "למנצח") ובא לציון, קדיש תתקבל. שיר של יום (תהלים כב): למנצח על אילת השחר. אין כאלוקינו.

משלוח מנות, חובה לשלוח לאדם אחד שתי מנות הראויות לאכילה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה חייב לשלוח. **מתנות לאביונים** חובה לשלוח שתי מתנות לשני אביונים. אָבֵל חייב לשלוח מנות, אבל אינו מקבל. נשים חייבות, וישלחו אנשים לאנשים ונשים לנשים. עורכים **סעודה** אחרי מנחה גדולה, וממשיכים עד הלילה כדי לסעוד קצת בשושן פורים. כיון שהתחיל הסעודה ביום, אומר "על הנסים" בברכת המזון. אנשי ירושלים אינם אומרים "על הנסים" בתפילה ובברכת המזון, ולא אומרים תחנון ולמנצח... יענק.

פורים דמוקפין [חומה בזמן יהושע], יום רביעי, ט"ו בחודש (11.3.2020). פורים בירושלים.

הפרזים מרבים קצת בסעודה, ואינם אומרים "על הנסים", ולא תחנון, ו"למנצח... יענק".

זמני הדלקת נרות ביום שישי י"ז באדר (13.3.20)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:49	מדריד	19:12	מלבורן	18:41	ניו יורק	18:22	ירושלים	17:10	ירושלים
19:07	מרבייה	18:01	יוהנסבורג	18:31	לוס אנג'לס	18:24	תל אביב	17:26	תל אביב
18:54	טורונטו	18:44	בואנוס איירס	18:24	פריס	18:24	באר שבע	17:28	באר שבע
17:06	ורשה	18:02	מוסקבה	17:33	לונדון	18:23	חיפה	17:19	חיפה
		17:44	רומא	18:11	אמסטרדם	18:23	אילת	17:19	אילת

שבת פרשת כי-תשא, י"ח באדר (14.3.2020) – פרשת פרה

יוצרות ופיוטים כנהוג. מוציאים שני ספרי תורה. באחד קוראים לשבעה בפרשת השבוע, חצי קדיש. בספר שני קוראים למפטיר בפרשת חוקת מתחילתה עד "תטמא עד הערב". [יש אומרים שגם קריאת התורה בפרשת פרה היא מן התורה]. מפטירים ביחזקאל לו, טז: "ויהי דבר ה' אלי לאמר", עד סוף הפרק. אין קטן עולה למפטיר. אין אומרים אב הרחמים. **במנחה** קוראים לשלושה בפרשת ויקהל, ואומרים "צדקתך צדק".

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ד באדר (20.3.2020)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:57	מדריד	19:02	מלבורן	18:48	ניו יורק	18:27	ירושלים	17:15	ירושלים
19:20	מרבייה	17:54	יוהנסבורג	18:36	לוס אנג'לס	18:29	תל אביב	17:31	תל אביב
19:03	טורונטו	18:34	בואנוס איירס	18:35	פריס	18:29	באר שבע	17:32	באר שבע
17:18	ורשה	18:16	מוסקבה	17:45	לונדון	18:29	חיפה	17:24	חיפה
		17:52	רומא	18:24	אמסטרדם	18:29	אילת	17:24	אילת

שבת פרשת ויקהל-פקודי, כ"ה באדר (21.3.2020) – פרשת החודש

"חזק". יוצרות ופיוטים כנהוג. מוציאים שני ספרי תורה. באחד קוראים לשבעה בפרשת השבוע. מניחים ספר שני. חצי קדיש. מגביהם ספר ראשון. בשני קוראים למפטיר בפרשת בא: "ויאמר ה'... החודש הזה" עד "תאכלו מצות". מפטירים ביחזקאל מה, טז: "כל העם הארץ", עד מו, יח: "איש מאחזתו". אין קטן עולה למפטיר. מברכים חודש ניסן שיהיה ביום חמישי (26.3.2020). אין אומרים "אב הרחמים".

המולד: יום שלישי (24.3.2020) בשעה 10:14 ו-11 חלקים

במנחה קוראים לשלושה בפרשת ויקרא. אומרים "צדקתך צדק".

יום רביעי, כ"ט אדר (25.3.2020), ערב ראש חודש ניסן. המתענים בערב ראש חודש אומרים יום כפור קטן, ואין אומרים תחנון ואבינו מלכנו. יש נוהגים להשתטח על קברי צדיקים. מי שיש לו יום זיכרון בחודש ניסן - עולה לקבר בערב ראש חודש, כי נמנעים מלעלות לבית הקברות בחודש ניסן.

שריינו את התאריך: כ"א אדר 17 במרץ, בשעה 17:00, יתקיים כנס לגבאים, רבנים ומנהיגי קהילה, בבית הכנסת היכל מאיר ברחוב מאנה 12 תל אביב. הכנס יעסוק בנושא פתיחת דלתות בית הכנסת ופתיחת הלב של חברי הקהילה למאות המתגיירים הנמצאים בתוך ואחרי תהליך הגיור, שמתגוררים בגוש דן והסביבה. הכנס מאורגן ע"י הארגון העולמי של בתי הכנסת והקהילות בישראל ובתפוצות, ארגון ברקאי ו"נתיב" גיור.

משנה לעילוי נשמה

לימוד משניות לעילוי נשמת הללי צה"ל
ונפגעי פעולות האיבה בארץ ובעולם

לראשונה יתייחד כל בית ישראל, בארץ ובתפוצות, ביום הזיכרון לחללי צה"ל וכוחות הביטחון ד' באייר תש"פ, ללימוד ולזיכרון עם זכרם של הנופלים במערכות ישראל בכל הקהילות היהודיות בעולם, בבתי הכנסת, במרכזים הקהילתיים ובבתי הקהילה, במסגרת מיזם מיוחד שייחנך השנה. **הארגון העולמי של בתי הכנסת והקהילות** יציין בזאת כ-53 שנות עשייה לחיזוק הזהות היהודית, החינוך והתרבות הציונית-דתית בארץ ובתפוצות הגולה. פרטים נוספים על המיזם יפורסמו בלוח הבא של חודש ניסן.

הארה ירושלמית – פורים

התלמוד הירושלמי (מגילה א, א) מסביר את הטעם לכך שמוקפות חומה מימות יהושע בן נון קוראות בט"ו. הטעם הוא משום כבודה של ארץ ישראל שהייתה חרבה באותם ימים. העלי תמר על הירושלמי מסביר את עומק התקנה. מה שעמד מאחורי התקנה היא הרצון לבנות את ארץ ישראל. היישוב בארץ ישראל בתקופת מרדכי ואסתר היה יישוב מדולדל וחרב. חכמי ישראל, דרך חג הפורים, רצו חז"ל שהתושבים המעטים שגרו בערים החשובות הללו כמו ירושלים וחברון, יזכרו בימים הטובים של אותם ערים מרכזיות. ואז יעשו הם כל מאמץ לבנות אותם לתפארת מחדש כדי להרבות את כבודה של א"י.

בברכת חודש טוב ומבורך

דוד בן-נאה - יו"ר